

Nálezová zpráva

Záchranný archeologický výzkum

Revitalizace lesoparku a zaniklého letohrádku „Neulust“ („Theresienlust“) u obce Uhersko

k. ú. Uhersko, okres Pardubice
(č. j. VČM 262/705/2018)

Východočeské muzeum v Pardubicích

Zámek č. p. 2, 530 02 Pardubice

Vypracoval:

Bc. Tomáš Záruba

únor 2019

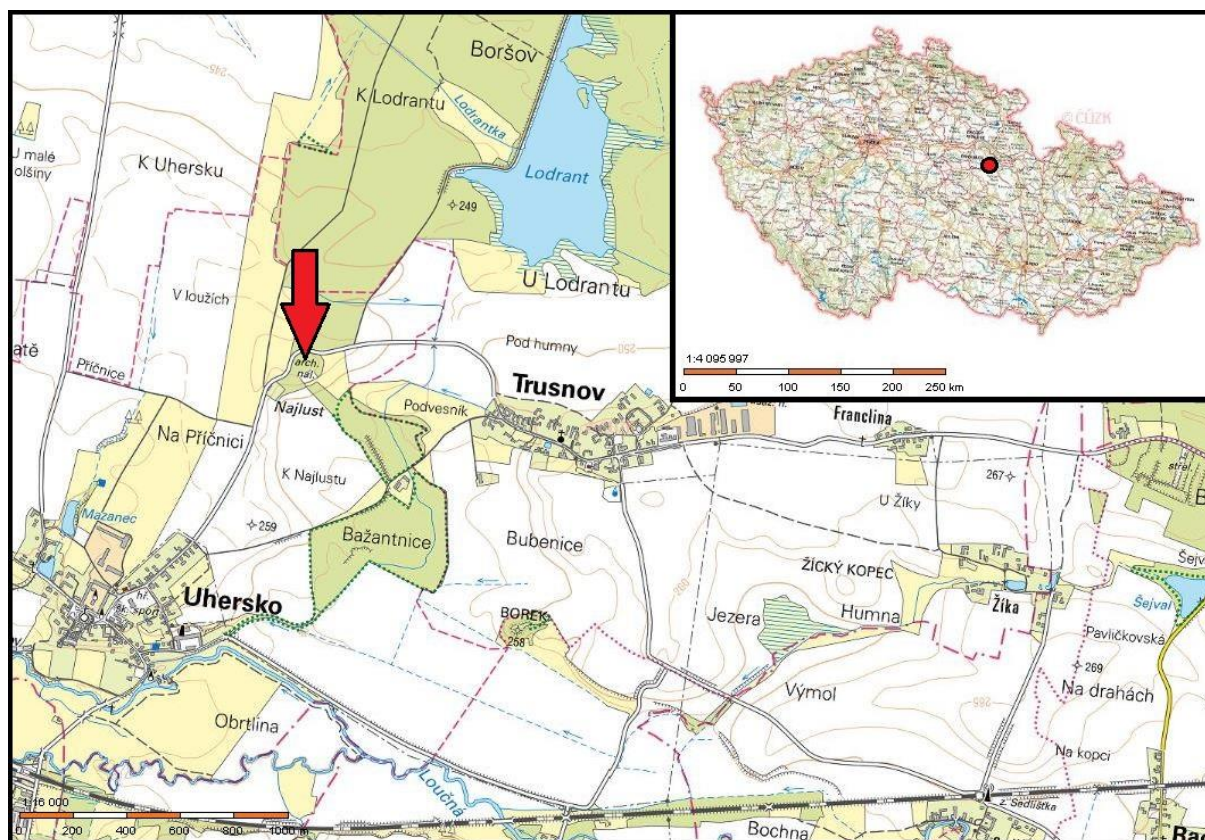
Obsah

1.	Lokalizace akce a okolnosti výzkumu	3
2.	Geografický a sídelní komplex naleziště.....	3
3.	Historie naleziště a jeho blízkého okolí.....	5
4.	Cíle a metoda výzkumu	6
5.	Popis terénní situace	6
6.	Movité nálezy	8
	Keramické nálezy	8
	Nálezy kostí.....	10
	Kovové nálezy	10
7.	Zhodnocení výsledků výzkumu.....	11
8.	Literatura a použité zdroje	12
	Elektronické zdroje:	12
9.	Seznam příloh.....	13
	9.1 Evidence nálezů	14
	9.2 Plány a mapy zkoumané plochy	15
	9.3 Soupis souřadnic S-JTSK.....	21
	9.4 Terénní fotografická dokumentace	23
	9.5 Fotografická dokumentace nálezů	38
	9.6 Kresebně-fotografická dokumentace vybraných nálezů	44

1. Lokalizace akce a okolnosti výzkumu

Na základě ohlášení zahájení zemních prací při revitalizaci bývalého lesoparku, včetně centrální části areálu zaniklého letohrádku „*Neulust*“ (též „*Theresienlust*“ či „*Najlust*“) při severním okraji katastrálního území obce Uhersko, zde realizovalo Archeologické oddělení Východočeského muzea v Pardubicích (dále VČM) záchranný archeologický výzkum (dále ZAV). Ten se skládal z dokumentace odkrytých základů původní stavby, odebrání movitých nálezů a z dohledu při výkopových pracích pro základy plánovaných turistických přístřešků. Investorem akce byla obec Uhersko, realizátorem zemních prací byla společnost Agrostav Pardubice a.s.

Zemní a dokumentační práce byly prováděny na parc. č. 1120 v k. ú. Uhersko, okr. Pardubice, v termínu od 2. 11. do 8. 11. 2018, ve dnech 8. a 9. 11. 2018 proběhly kontroly výkopů základových pasů turistických přístřešků. Vedoucím výzkumu byl Mgr. Tomáš Zavoral, DiS., dokumentačním technikem Bc. Tomáš Záruba (oba VČM), pracovníky pro odkrývací a začišťovací práce zajistil realizátor stavby (Agrostav Pardubice, a.s.).

Obr. 1: Uhersko – „Neulust“. Lokalizace akce (ZM10) – poloha označena šipkou. Výřez s lokalizací v rámci ČR (zdroj: Základní mapa ČR 1:10 000, Český úřad zeměměřičský a kartografický;

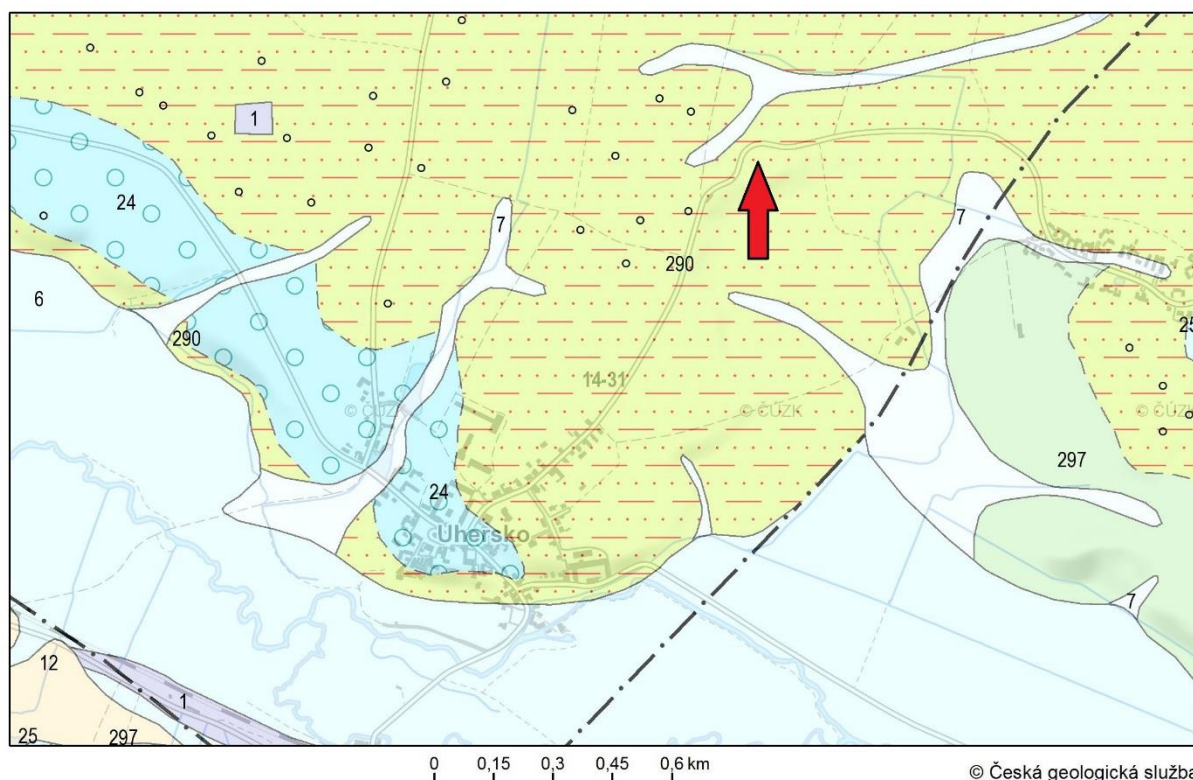
<https://www.cuzk.cz>)

2. Geografický a sídelní komplex naleziště

Obec Uhersko se nachází při jihovýchodním okraji okresu Pardubice na pravobřežní vyvýšenině nad nivou řeky Loučňá, přibližně v polovině přímé vzdálenosti mezi městy Dašice (okr. Pardubice) a Vysoké Mýto (okr. Ústí n/Orlicí). Na západě sousedí Uhersko s obcemi *Turov* (na levém břehu Loučňé) a *Čeradice* (na pravém břehu Loučňé), na jihu s obcemi *Chroustovice – Městec* a *Ostrov*, na východě

s obcemi *Trusnov* a *Trusnov – Opočno* a na severu s obcí *Dolní Roveň – Litětiny*. Zkoumaná lokalita se nachází necelý kilometr severně od okraje obce Uhersko při východní straně místní silniční komunikace III/30513, přibližně na polovině cesty mezi obcemi Uhersko a Trusnov. Lokalita se rozprostírá na okraji vyvýšeniny s kótou 261 m.n.m., která oddělená silnicí představuje nevelkou ostrožnu (částečně uměle tvarována v novověku v souvislosti se stavbou letohrádku s parkem – srov. *Václavík 2016, 25-26*) nad mělkým údolím bezejmenného potoku protékajícím přírodní rezervací Bažantice v Uhersku.

Po geomorfologické stránce se nachází sledovaná oblast v prostoru provincie České tabule, respektive v její podsoustavě Východolabské tabule, která je složena z usazenin období svrchní křídy – slínovců, jílovců a spongolitů. Obec Uhersko pak spadá do jejího podcelku – Pardubické kotliny, konkrétněji do geologické oblasti označované jako Dašická kotlina. Ta je typická svými pleistocenními říčními sedimenty v okolí řeky Loučné a pak mezozoickými sladkovodními a mořskými sedimenty – jílovců, opukami a slínovců. Klimaticky spadá tento prostor do teplé oblasti T2 s průměrnou letní teplotou nad 18°C, hydrologicky se nachází na rozhraní povodí řeky Loučné s několika jejími bezejmennými pravobřežními přítoky a říčky Lodrantky na severu před jejím soutokem do Loučné. Stojaté vodní plochy v okolí pak představují především rybníky Mazanec u obce Uhersko a Lodrant u obce Trusnov. Z pedologického hlediska se sledovaná oblast nachází na rozhraní černozemí (resp. modálních černic) v nivě řeky Loučná a hnědozemních horizontů tvořených nad opukami – tzv. pelické kambizemě (*Faltysová – Bárta a kol. 2002*).

Obr. 2: Uhersko – „Neulust“. Geologická mapa oblasti: 1 – navážka, halda, výsypka, odval; 6 – nivní sediment; 7 – smíšený sediment; 12 – písčito-hlinitý až hlinito-písčitý sediment; 24 – písek, štěrk; 290 – vápnité jílovce, slínovce a prachovce, podřadně vločky jílovitého vápence; 297 – slínovce s polohami či konkracemi vápenců, rytmy či cykly slínovec – vápenec (jílovito-vápnité prachovce – lužický vývoj).

Šípkou označena poloha lokality. (zdroj: www.geology.cz)

3. Historie naleziště a jeho blízkého okolí

Nejstarší lidské aktivity v Uhersku a jeho okolí jsou známy především díky povrchové prospekci, kdy bylo na západním okraji katastru poblíž silnice na Čeradice, v poloze „*Na Hřbitůvkách*“, zjištěno rozrušené pohřebiště z pozdní doby bronzové a starší doby železné, tedy ze stupňů BD – HA2 (Prudič 1931, 100; Kalferst – Sigl – Vokolek 1990, 18; Vích 2006, 307-308). To pak bylo zjišťovacími sondážemi dále zkoumáno r. 1998 (Vokolek 2003, 336; Sedláček – Vokolek 2004). Další rozsáhlé žárové pohřebiště se dvěma sty odkrytými pozdněbronzovými hroby bylo zkoumáno už r. 1901 J. L. Píčem v pískovně v poloze „*Na Stříbrníku*“ (Vokolek 2003, 242). Povrchovým sběrem se rovněž podařilo v roce 2003 zachytit D. Víchovi okraj sídliště lužické kultury SZ od obce při silnici na Čeradice (Vích 2006, 308).

Z mladších období byly zachyceny stopy laténského osídlení (Sedláček – Vokolek 2004), při jižním okraji obce byly nalezeny zlomky keramiky raněstředověké (hradištní období; Charvát 1981). Z písemných pramenů je známá vrcholně středověká tvrz s lokalizací v poloze „*Na Valech*“ (Musil 1998, 181-184), další doklady středověkých sídelních aktivit přinesl ZAV při odkanalizování obce (Kašpárek – Cebová 2011).

V posledních letech bylo registrováno množství nových, doposud nepublikovaných drobných nálezů získaných především detektorovou prospekci z katastru obce (doba laténská, vrcholný středověk, novověk), uložených ve VČM v Pardubicích. Významné informace rovněž přinesl stále probíhající archeologický výzkum v trase dálnice D 35, díky kterému se podařilo odkryt části sídlišť z pozdní doby bronzové a laténské predikovaných už z povrchových sběrů při silnici mezi Uherskem a Čeradicemi (viz výše), včetně dochovaných dendrochronologicky datovatelných studen. Další archeologická lokalita byla potvrzena na jižním okraji katastru v poloze „*Stříbrník*“, kde byl nad tehdejší jezerem odkryt lovecký tábor z období pozdního paleolitu a mezolitu (sklonek starší doby kamenné a střední doba kamenná).

Vybudování samotného letohrádku spadá mezi léta 1779 – 1783, coby součást rozsáhlých stavebních aktivit tehdejšího držitele Chroustovického panství, k němuž Uhersko přináleželo, Filipa hraběte Kinského. Prvním dokladem existence areálu je jeho zakreslení v rámci prvního vojenského mapování (rektifikace 1780-83). Zakreslení je ovšem oproti mladším pramenům spíše schematizované. Přesněji dokumentovaná prostorová konfigurace oktogonálního parku s letohrádkem uprostřed a dalšími menšími budovami po obvodu (ve vrcholech osmiúhelníku) se objevuje v nedatovaném (1810-1830) plánu vrchnostenských pozemků dvora Uhersko. Dále pak v mladších plánech – indikační skice stabilního katastru (1839), situačním plánu (1862/63) a katastrálním plánu (1886) je již znázorněna pouze jediná přidružená budova jižně od letohrádku – později označovaná jako domek zahradníka (Václavík 2016, 5, obr. 1; 7, obr. 4 a 5; 10, obr. 6; 11, obr. 7; 14, obr. 10). Zachycení drobných staveb při obvodové zdi letohrádku se objevuje i ve skicách Johanna Venuta z roku 1793 (*tamtéž*, 7, obr. 3).

Mezi léty 1866 a 1884 proběhla demolice tří ze čtyř křídel letohrádku, kdy bylo zachováno pouze východní křídlo (dle dochovaného popisu místa Aloisem Jiráskem – Václavík 2016, 14; a historických fotografií – *tamtéž*, 15, obr. 11; především pak 16, obr. 12), fasáda stavby byla ale opravena a budova dále využívána, avšak postupné chátrání a nezáměr majitelů z rodu Thurn-Taxis do areálu dále investovat vedl k finální demolici objektu patrně roku 1907 (Václavík 2016, 16). Samotný areál parku pak byl ještě dále v průběhu 20. stol. využíván k různým společenským akcím (*tamtéž*, 17).

4. Cíle a metoda výzkumu

Jak již bylo zmíněno, jednalo se o záchranný archeologický výzkum, jehož hlavním cílem bylo prozkoumat původní nálezové situace, v tomto případě základové zdi letohrádku a případné další (starší) objekty. Záměrem bylo celkově zdokumentovat nálezový stav uvedené nemovité památky před jeho plánovanými stavebními úpravami do podoby částečné torzální architektury. Ta má dle projektu stavby reprezentovat jen hlavní obrys zaniklé budovy (viz Příloha 9.2; obr. 5). Z badatelského pohledu bylo důležité jak přesné prostorové zaměření a zasazení původní budovy do krajiny, tak i srovnání se závěry stavebně-historického průzkumu *F. R. Václavíka (2016)*, vycházejícího pouze z historických pramenů. V neposlední řadě měl výzkum otevřít otázku možné přítomnosti starších sídelních komponent ve sledovaném prostoru.

Z metodického hlediska bylo možné v rámci výzkumu pouze zdokumentovat již odhalená základová zdiva, bez možnosti využití predikčních prospekčních metod (např. geofyzikální průzkum), protože investor zahájil lesní (odstranění stromů a jejich pařezů) a zemní (odhalení základových zdí mechanizací) práce ještě před kontaktováním archeologického pracoviště VČM.

Mechanizací proběhlo již zmiňované očištění svrchní plochy kamenných základových zdí odstraněním lesní hrabanky o mocnosti cca 5-10 cm. Taktéž byly vytrhány pařezy poražených stromů v dotčeném prostoru. Jejich kořenové systémy v některých místech do značné míry narušily původní zdi, volná kamenná suť byla tedy také odstraněna. Po těchto neohlášených zemních pracích investora byl už za účasti pracovníků VČM ručně očištěn celkový základ stavby, včetně do té doby neodhalených částí stavby (základy vnitřních zdí a základ venkovního schodiště).

Celá očištěná situace pak byla fotograficky dokumentována (vč. fotogrammetrie snímkováním z dronu) a geodeticky zaměřena RTK GPS (typ *CHC X91*; M. Lanta, VČM Pardubice). Digitální plán byl zpracován v prostředí GIS (program *ArcGIS*; M. Lanta, VČM Pardubice) v souřadnicovém systému S-JTSK, výškové hodnoty odpovídají systému BALT po vyrovnání (B. p. v.). Získané movité nálezy byly laboratorně zpracovány a deponovány ve VČM v Pardubicích pod přírůstkovým číslem 8/2019 (inv. č. AR012022 – AR012024).

5. Popis terénní situace

V rámci realizovaného ZAV proběhlo ruční začištění investorem již odhalených kamenných struktur – základových zdí stavby. Konkrétně se jednalo o obvodový základ centrálního oktogonálního sálu a čtyř obdélných křídel orientovaných dle světových stran. V rámci zkoumaného prostoru se podařilo odlišit pouze dvě vrstvy:

- **Vrstva 100**
 - **Popis:** tmavá hnědošedá hlinitá vrstva lesní hrabanky s velkým prokořeněním
 - **Síla vrstvy:** 5-10 cm
 - **Nálezy:** část keramické dýmky, zlomky keramiky, zlomky zvířecích kostí, železná stavební kování, recentní odpad
 - **Číslo sáčků:** 1 - 6
 - **Interpretace:** lesní hrabanka, nadloží

- **Vrstva 101**

- **Popis:** hnědožluté jílovité podloží
- **Síla vrstvy:** -
- **Nálezy:** -
- **Číslo sáčku:** -
- **Interpretace:** geologické podloží

V rámci plochy se nepodařilo odlišit nadložní vrstvy uvnitř a vně půdorysu zaniklé budovy, charakterově byly totožné. To bylo patrně způsobeno planýrkou terénu po stržení chátrajícího letohrádku na poč. 20. století, při níž byly případné podsypové a vyrovnávací vrstvy podlah odstraněny a celý prostor s odhalenými korunami základových zdí byl postupně převrstven lesní hrabankou. V té pak byly rozptýleny všechny zjištěné movité nálezy, které mohou souviset jak s původní stavbou, tak i deponované coby odpad v průběhu 20. stol.¹

Již po mechanickém odkrytí bylo možné zdokumentovat obvodový základ centrálního oktogonálního sálu a základové zdi čtyř obdélných místností navazujících na centrální sál ve směru světových stran. Základové zdivo z lícovaného lomového kamene (opuka) zděné na vápennou maltu dosahovalo šířky 85 cm, hloubka základové spáry pak cca 100 cm od současného povrchu. Při ručním začišťování zdiva se podařilo odkrýt rovněž základy vnitřních příček v jižním a východním pokoji o šířce zdiva 40 cm rozdělující místnost na předsíň o rozměrech 2,4 x 1,6 m navazující na centrální sál a vlastní pokoj o rozměrech 2,8 x 2,4 m. Základy příček nebyly konstrukčně provázány s obvodovým základem, byly pouze připojeny „na spáru“. Oproti údajům uvedeným ve stavebně-historického průzkumu (SHP) *F. R. Václavíka* (2016, 13, obr. 9, levá spodní sekce plánu) se nepodařilo zachytit základy vnitřní zdi v severním křídle letohrádku (srov. *tamtéž*, příčka mezi místnostmi označenými „№ 6“ a „№ 7“). To může být způsobeno rozsáhlou bioturbací ve zmiňované části stavby – poškození původních zděných konstrukcí kořeny stromů a jejich následným vytrháním spolu s odlišnou hloubkou základové spáry, než jaká je uvedena v původních plánech (*tamtéž*, levá horní sekce plánu). Možností může být i odlišná stavební realizace, kdy se výsledná podoba interiéru mohla lišit od původního plánu uvedeného v SHP. Tato možnost ale nemůže být díky velmi fragmentárním pramenům potvrzena ani vyvrácena.

Zajímavostí je taktéž částečně zachycený zbytek obvodové zdi o šířce 60 cm navazující na vlastní základ v JZ části východního křídla letohrádku. Tato zeď je lícována k vnější stěně základového zdiva tak, aby vytvářela ve vnitřním prostoru cca 20 cm široký odstup pro položení dřevěné podlahy.

Dále bylo odkryto základové zdivo venkovního obloukovitého schodiště vedoucího do horního sálu letohrádku. Nacházelo se v jihovýchodní části stavby, vnější základová zeď o šířce 55 cm tvořila apsidu, ke které byly přisazeny základové zdi pro vnitřní stranu schodiště a nosné zdi pro podestu v patře při vstupu do horního sálu (obr. 16, 17). Spodní základová část byla rovněž tvořena lícovaným lomovým kamenem zděným na vápennou maltu, jako v případě ostatních zděných konstrukcí, avšak v této části stavby se dochovaly i dvě vrstvy zděné z kamene a cihel novodobého formátu (rozm. 30 x 14,5 x 7 cm) či jejich zlomků, tvořících patrně spodní část stěny schodiště. Za povšimnutí stojí i částečný odklon průběhu vlastní zdi od průběhu jejího základu – ačkoliv základ tvoří vcelku pravidelný oblouk apsidy, na něm postavená zeď má snahu (patrně z důvodu zednické technologie – použití cihel a dalších

¹ Dle ústního sdělení paní Novákové (manželka majitele pozemku) sloužil tento prostor v 2. pol. 20. stol. po určité době coby smetiště nebo černá skládka, s čímž patrně souvisí rozptýlený odpad v areálu lesoparku – od recentních keramických fragmentů po tištěné elektronické spoje

stavebních prvků obdélného tvaru) o narovnávání stěn a jejich menší zaklenutí v rámci širší plochy základu (srov. obr. 28, 29, 30).

V neposlední řadě pak bylo možné zdokumentovat *in situ* při SV rohu východního křídla letohrádku i odtokový kanálek pro zachytání stékající vody z nároží střechy (obr. 11). Kanálek, resp. kruhová prohlubeň pro zachycení vody s navazujícím odtokovým žlábkem, byl tvořen patrně ze tří tesaných pískovcových bloků o celkové délce 80 cm a šířce cca 30 cm, dešťová voda pak byla odváděna SV směrem šikmo od nároží stavby. Existenci těchto odtokových kanálků můžeme předpokládat i u dalších nároží letohrádku, v deponii odstraněné kamenné suti se podařilo identifikovat část dalšího kusu – konkrétně jeho první díl s miskovitou prohlubní (obr. 12). Otázkou však zůstává, zda tyto stavební rysy souvisí s původní podobou letohrádku nebo až s jeho pozdní stavební fází, kdy z původních křídel stavby bylo zachováno už jen toto východní.

6. Movité nálezy

Nálezový soubor získaný během ZAV představuje několik kusů movitých nálezů, z nichž jsou největším podílem zastoupeny keramické fragmenty (20 ks, z toho 1 ks stavební/technické keramiky), dále pak zlomky kostí (4 ks) a kovové předměty (4 ks). Naprostou většinu nálezů tvoří artefakty novověkého až recentního stáří, výjimkou je pouze jediný atypický střep rámcově datovatelný do období mladšího pravěku. Prostorová distribuce nálezů vyděluje malou skupinu keramiky (2 ks, sáček č. 1) při vnějším okraji východního křídla letohrádku a pak novověké až recentní nálezy v prostoru jeho jižního křídla a blízkého okolí (sáček č. 2-6, kovové nálezy).

Keramické nálezy

Při začišťování vnějšího zdiva východního křídla byly získány dva keramické fragmenty (sáček č. 1). Jedná se o sekundárně deponovaný **zlomek silnostěnné v ruce tvářené nádoby** s keramickým těstem ostřeným pískem a s příměsí jemné slídy. Původní nádoba byla redukčně pálená do tmavě šedé barvy keramického těsta s vnějším redukčním přepalem povrchu okrovo-červené barvy (obr. 38:1). Zlomek je možné rámcově datovat do období mladšího pravěku. V jeho blízkosti pak byl nalezen i drobný fragment výdutě novověké nádoby – hrubý střep šedé barvy ostřený pískem s malou příměsí slídy, na jehož vnitřní straně bylo možné pozorovat stopy po vytáčení (obr. 38:2).

Významným nálezem je pak podstatná **část zdobené dvoudílné keramické dýmky** s rezným povrchem tmavě šedé barvy (sáček č. 2). Dýmka byla patrně nalezena při vnitřní straně východní stěny jižního křídla letohrádku, protože však byla předána dodatečně pracovníky stavby, není možné tuto lokalizaci stoprocentně potvrdit. Z dýmky je zachována větší část hlavičky a spodní část ulomeného krčku k zasazení troubele. Po většině svého povrchu je bohatě a detailně plasticky zdobena ať již jednoduchými rytými liniemi na hlavičce, pseudotordováním ohybu mezi krčkem a hlavičkou či páskem s reliéfní vegetativní výzdobou na spodní části hlavičky. Charakterem svého provedení odpovídá nálezům dýmek typu Podrečany, známých např. z archeologických výzkumů v Praze (*Vyšohlíd 2011, 78; tamtéž 88, obr. 13*), vyráběných v 19. stol. v okolí obce Podrečany (okr. Lučenec, SK) na středním Slovensku (*Čurný – Šimčík – Bielich 2013, 96; tamtéž 86, obr. 1:3*). Bohužel díky absenci větší části krčku, kde se měl nacházet výrobní kolek², nelze tuto provenienci s jistotou potvrdit.

² Pro uvedené dýmky typu Podrečany je charakteristický oválný kolek s nápisem „PODRES“ (*Vyšohlíd 2011, 78*). Nápodoby těchto dýmek, které by nemusely být opatřeny uvedeným kolekem, jsou však kvalitativně na nižší úrovni (*Čurný – Šimčík – Bielich 2013, 96*).

Uvedený fragment dýmky získaný během ZAV lze popsat následovně:

- **Typ:** dvoudílná dýmka, keramická
- **Hlavička:** dochovaná výška 46 mm; vnější průměr 24,7 mm; vnitřní průměr 18,1 mm; síla stěny 3,3 mm; pozvolně se rozšiřující k ústí
- **Krček:** dochovaná délka 34,5 mm; vnější průměr 17,2 mm; vnitřní průměr 8,2 mm; síla stěny 4,5 mm
- **Technologie výroby:** dvoudílná forma (patrné stopy po zahlázení spojovacího švu), redukční výpal (světle šedý lom střepu)
- **Barva:** tmavě šedá, matná, neglazovaná
- **Výzdoba:** hlavička – geometrické motivy (horizontální linie, pásy se šikmým šrafováním), rostlinné motivy (úponky, schematicky znázorněná květina); krček – zdobené pseudotordování
- **Vyobrazení:** obr. 36; Tab. I
- **Inventární číslo VČM:** AR012024

Kromě výše uvedených nálezů byly taktéž v **okolí jižního křídla stavby** (sáček č. 5) získány celkem tři keramické zlomky novověkého či recentního stáří.

Kamenina je zastoupena jedním větším kusem jednoduchého okraje nádoby částečně rekonstruovatelného ze čtyř zlomků (obr. 39:1).

Porcelán je zde přítomen v jediném drobném zlomku těla nádoby (obr. 39:2).

Stavební/technická keramika představuje jeden zlomek válcové trubky (ne však meliorace) či střešního prejzu/hřebenáče menšího formátu (obr. 39:3). Vnější hrana okraje tohoto zlomku je částečně seříznuta patrně za účelem napojení k dalším podobným dílům.

Nejvíce fragmentů se pak podařilo získat z **vnitřního prostoru jižního křídla letohrádku** (sáček č. 3). Jednalo se o novověkou/recentní hnědou kameninu, glazovanou keramiku, zlomky fajánsové keramiky a jeden kus porcelánu.

Kamenina je zde přítomna nejméně čtyřmi nádobami – dva zlomky dna různých nádob (obr. 37:1 a 37:2), podhrdlím další nádoby slepené ze dvou zlomků (obr. 37:3) a pak sedmi drobnými zlomky s netypickou profilací, pocházejících patrně z kameninové formy na bábovku (obr. 37:8-14).

Glazovaná keramika je reprezentována dvěma fragmenty ze stejné nádoby, patrně džbánu. Nádobu vytáčenou na rychle rotujícím hrnčířském kruhu z jemně plavené hlíny vypálené oxidačně do oranžové barvy je opatřena hnědou vnější glazurou a transparentní vnitřní glazurou, u okraje nádoby přecházející opět do hnědých tónů vnější polevy. Na prvním fragmentu podhrdlí je patrná jednoduchá výzdoba z pěti vodorovných rytých linek (obr. 37:4), na druhém fragmentu plec nádoby je patrně napojení ouška (obr. 37:5).

Fajánsová keramika (nepravý porcelán) je zastoupena dvěma kusy – částí značně erodovaného ouška s bílou polevou a modrým malováním (obr. 37:15) a zlomkem okraje talíře s bílou polevou a plastickou výzdobou linky a perličkové linie (obr. 37:7). Na části tohoto okraje směřující do středu talíře jsou rovněž patrné stopy po malované výzdobě (s využitím zelené barvy?), avšak téměř zcela již setřené.

Porcelán je pak přítomen v jediném kusu jako okraj talíře zdobený nejméně třemi drobnými, z větší části setřenými, zlacenými liniemi (obr. 37:6)

Nálezy kostí

Během začišťovacích prací jižního křídla stavby se podařilo získat čtyři zlomky zvířecích kostí, bohužel díky jejich stupni fragmentarizace byla možná druhová determinace (dle Schmid 1972) pouze u jednoho kusu.

V blízkém vnějším okolí jižního křídla byly nalezeny tři kosti (sáček č. 6) – zlomek žebra se stopami řeznického zpracování (postmortální stopy po řezání a sekání; obr. 40:1; obr. 43) a zlomek epifýzy dlouhé kosti (obr. 40:2) velkých savců (tur či kůň) a jeden hůře zachovaný fragment těla obratle nedospělého savce střední velikosti (prase, pes, ovce/koza apod.) juvenilního stáří – určeno dle doposud nepřirostlých obratlových plošek pro přichycení meziobratlových plotének (obr. 40:3).

Vnitřní prostor jižního křídla stavby (sáček č. 4) pak přineslo jeden fragment určený jako část distální epifýzy pravého humeru **tura domácího** (*Bos primigenitus f. taurus*) (obr. 38).

Kovové nálezy

Všechny kovové (železné) nálezy se podařilo získat v opět prostoru či blízkém okolí jižního křídla letohrádku, při začišťování této části stavby. Poblíž vnější zdi byl nalezen silně korodovaný patrně vratový šroub (délka 16 cm, prům. stopky 1,3 cm, prům. hlavičky 3 cm; obr. 41) o hmotnosti 131 g, sloužící ke dřevěným prvkům např. v rámci konstrukce krovu. Případně se může jednat i o část ze zemědělské/lesnické techniky.

Další kovové nálezy byly rozptýlené uvnitř prostoru zdí jižního křídla. V tomto případě se jednalo o kování okenního rámu – jedna téměř celá a jeden zlomek rohové výztuhy ve tvaru „L“ z železného pásku sloužící ke zpevnění dřevěného rámu okna (rozm. větší výztuhy cca 13,3 x 9,1 cm, šířka pásku 2,5 cm, síla pásku cca 0,2 cm; rozm. fragmentu cca 7,5 x 2,5 cm; celk. hmotnost 60 g; obr. 42:2-3). Rovněž byl získán okenní háček se skobičkou určený k zachycení otevřeného okna (délka háčku 12 cm, délka skobičky 5 cm, čtvercový průřez těla háčku cca 0,8 x 0,8 cm, hmotnost 46 g; obr. 42:1).

Vzhledem k možnosti deponování uvedených předmětů až po demolici letohrádku (ukládání stavebního či jiného odpadu z obce Uhersko, viz výše) je není možné s jistotou spojit se samotnou stavbou. Z tohoto důvodu a také vzhledem k jejich recentnímu stáří byly uvedené předměty po své dokumentaci skartovány.

7. Zhodnocení výsledků výzkumu

Realizovaný záchranný archeologický výzkum přinesl jak přesné informace o lokalizaci zaniklého letohrádku „Neulust“, tak především cennou dokumentaci jeho stavebních pozůstatků, které budou po realizaci úprav torzální architektury opět překryty terénem. Pro bližší poznání stavby a její stavební technologie jsou přínosné především zdokumentované detaily (podoba základů schodiště, podoba vnitřních příček stavby apod.), které doplňují informace z původních stavebních plánů, jejichž rozbor byl proveden v rámci SHP. Rovněž se podařilo porovnat a zpřesnit (posun o 3 metry severním směrem) umístění stavby, dle údajů uvedených v SHP (obr. 7).

Po materiálové stránce bylo získáno nevelké množství novověkých až recentních nálezů, které mohou souviset s provozem letohrádku (zlomky keramiky, zvířecí kosti, železná stavební kování), ale rovněž mohly být v těchto místech deponovány coby odpad po stržení letohrádku na počátku 20. stol.

Výskyt nalezené dýmky datovatelné do průběhu 19. stol. je možné částečně spojit s existencí či využíváním letohrádku, avšak uvedený typ byl díky své oblibě široce distribuován v rámci habsburské monarchie a nelze ho spojit výhradně s aristokratickým prostředím.

V neposlední řadě je zajímavý i nález keramického fragmentu z období mladšího pravěku, který může indikovat další, doposud neznámé relikty lidských aktivit v této části Uherska, což by vzhledem k bohatým nalezištím při západní a jižní části tohoto katastru nebylo nijak překvapivé.

V Pardubicích dne 7. 2. 2019

Bc. Tomáš Záruba

8. Literatura a použité zdroje

Čurný, M. – Šimčík, P. – Bielich, M. 2013: Nálezy keramických fajok z archeologických výskumov a prospekcií na Slovensku I. Študijné zvesti Archeologického ústavu SAV 53, Nitra, s. 85-101.

Falytsová, H. – Bárta, F. a kol. 2002: Pardubicko. Chráněná území ČR, svazek IV. Praha.

Charvát P. 1981: BZO 1975, Supplementum, 35. Praha 1981.

Kalferst, J. – Sigl, J. – Vokolek, V. 1990: Nové archeologické přírůstky K MVČ v Hradci Králové v r. 1989, Zpravodaj K MVČ XVII/1, 3-21.

Kašpárek, F. – Cebová, K. 2011: Stručná nálezoá zpráva k ZAV č.j. 551/10 – stavba kanalizace v obci Uhersko. Rkp. nálezoá zprávy uložen v archivu AO Východočeského muzea v Pardubicích.

Musil, F. 1998: I mistr tesař se někdy utne (aneb úvaha o místě tvrže Uherska). Dissertationes historicae 6. Hradec Králové.

Sedláček, R. – Vokolek, V. 2004: Závěrečná zpráva o výzkumu v Uhersku v roce 2004. Rkp. nálezoá zprávy uložen v archivu AO Východočeského muzea v Pardubicích.

Schmid, E. 1972: Atlas of Animal Bones For Prehistorians, Archaeologists and Quaternary Geologists. Amsterdam – London – New York.

Václavík, F. R. 2016: Stavebněhistorický průzkum zaniklé stavby letohrádku Neulust u Uherska (PA). Třebosice.

Vích, D. 2006: Uhersko, okr. Pardubice (akce BZO č. 1529-1532). Výzkumy v Čechách 2003, Praha, 307–308.

Vokolek, V. 2003: Gräberfelder der Lausitzer Kultur in Ostböhmen – I. Fontes Archaeologici Pragenses, vol. 27. Pragae

Vyšohlíd, M. 2011: Dvojdílné keramické dýmky 17.–19. století z archeologických nálezů v Čechách. História výroby fajok a archeologické nálezy fajok na Slovensku, Levice, 71–88.

Elektronické zdroje:

www.geology.cz – geologická mapa ČR online. Česká geologická služba.

<https://www.cuzk.cz> – základní mapa ZM 10 ČR online. Český úřad zeměměřičský a kartografický.

9. Seznam příloh

- 9.1 Evidence nálezů
- 9.2 Plány a mapy zkoumané plochy
- 9.3 Soupis souřadnic S-JTSK
- 9.4 Terénní fotografická dokumentace
- 9.5 Fotografická dokumentace nálezů
- 9.6 Kresebně-fotografická dokumentace vybraných nálezů

9.1 Evidence nálezů

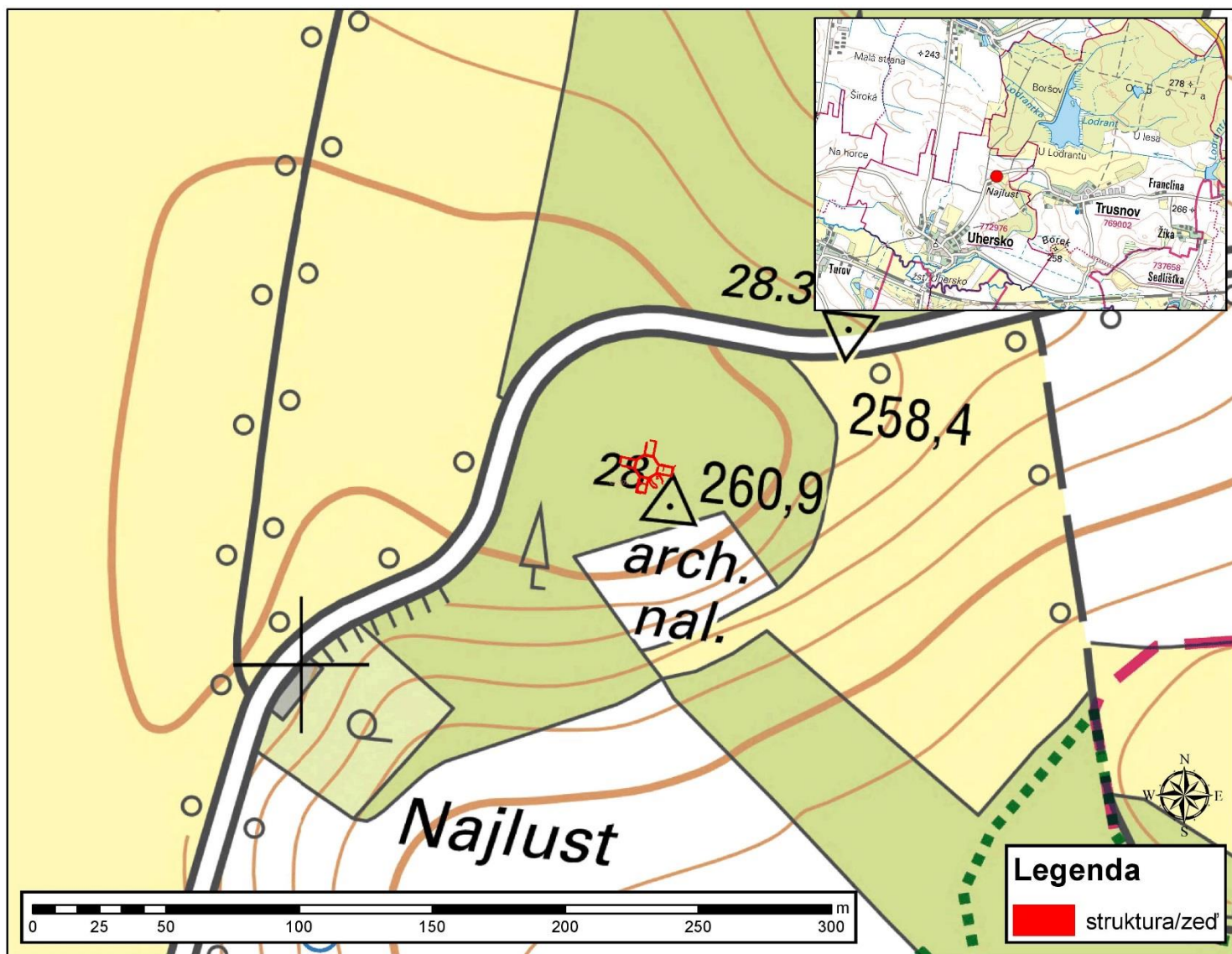
Číslo sáčku	Lokalizace	Kontext (č. vrstvy)	Obsah	Datum	Počet ks	Hmotnost (g)	Datace	Číslo obr.
1	Vnější okolí V křídla objektu	100	KER	5. 11. 2018	2	14	Pravěk, NO/R	35
2	Vnitřní (?) prostor J křídla objektu (východní stěna)	100	KER (dýmka)	7. 11. 2018	1	28	NO/R (19. stol.)	36
3	Vnitřní prostor J křídla objektu	100	KER	7. 11. 2018	15	91	NO/R	37
4	Vnitřní prostor J křídla objektu	100	KOST-Z	7. 11. 2018	1	31	NO/R	38
5	Vnější okolí J křídla objektu	100	KER	7. 11. 2018	3	76	NO/R	39
6	Vnější okolí J křídla objektu	100	KOST-Z	7. 11. 2018	3	39	NO/R	40
- (skart)	Vnější okolí J křídla objektu	100	KOV-FE	7. 11. 2018	1	131	NO/R	41
- (skart)	Vnitřní prostor J křídla objektu	100	KOV-FE	7. 11. 2018	3	106	NO/R	42
Celkem					29 ks	516 g		

Zkratky: *Číslo sáčku:* (skart) – skartováno; *Obsah:* KER – keramika; KOST-Z – kost zvířecí; KOV-FE – železo; *Datace:* NO/R – novověk/recentní období

9.2 Plány a mapy zkoumané plochy

Seznam použitých plánů:

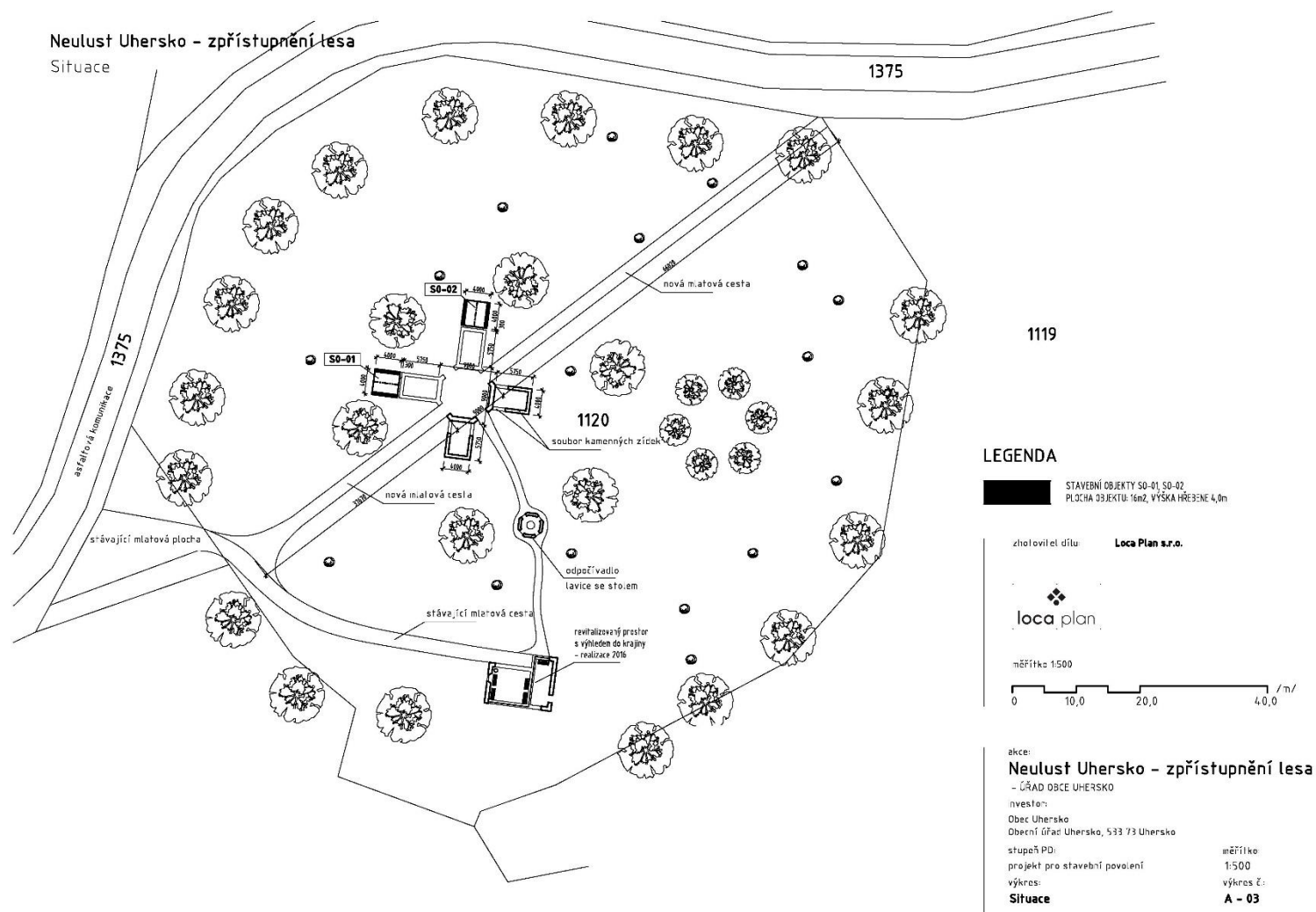
- **Obr. 3:** Detail lokalizace reliktní letohrádky na mapovém podkladu ZM 10.
- **Obr. 4:** Detail lokalizace reliktní letohrádky na ortofotomapě.
- **Obr. 5:** Plánovaný záměr revitalizace areálu s turistickými přístřešky (SO-01, SO-02), odpočívadlem a torzální architekturou letohrádky.
- **Obr. 6:** Situace dochovaných reliktních základů stavby.
- **Obr. 7:** Porovnání lokalizace stavby dle SHP (*Václavík 2016, 27*) s reálně odkrytou terénní situací.

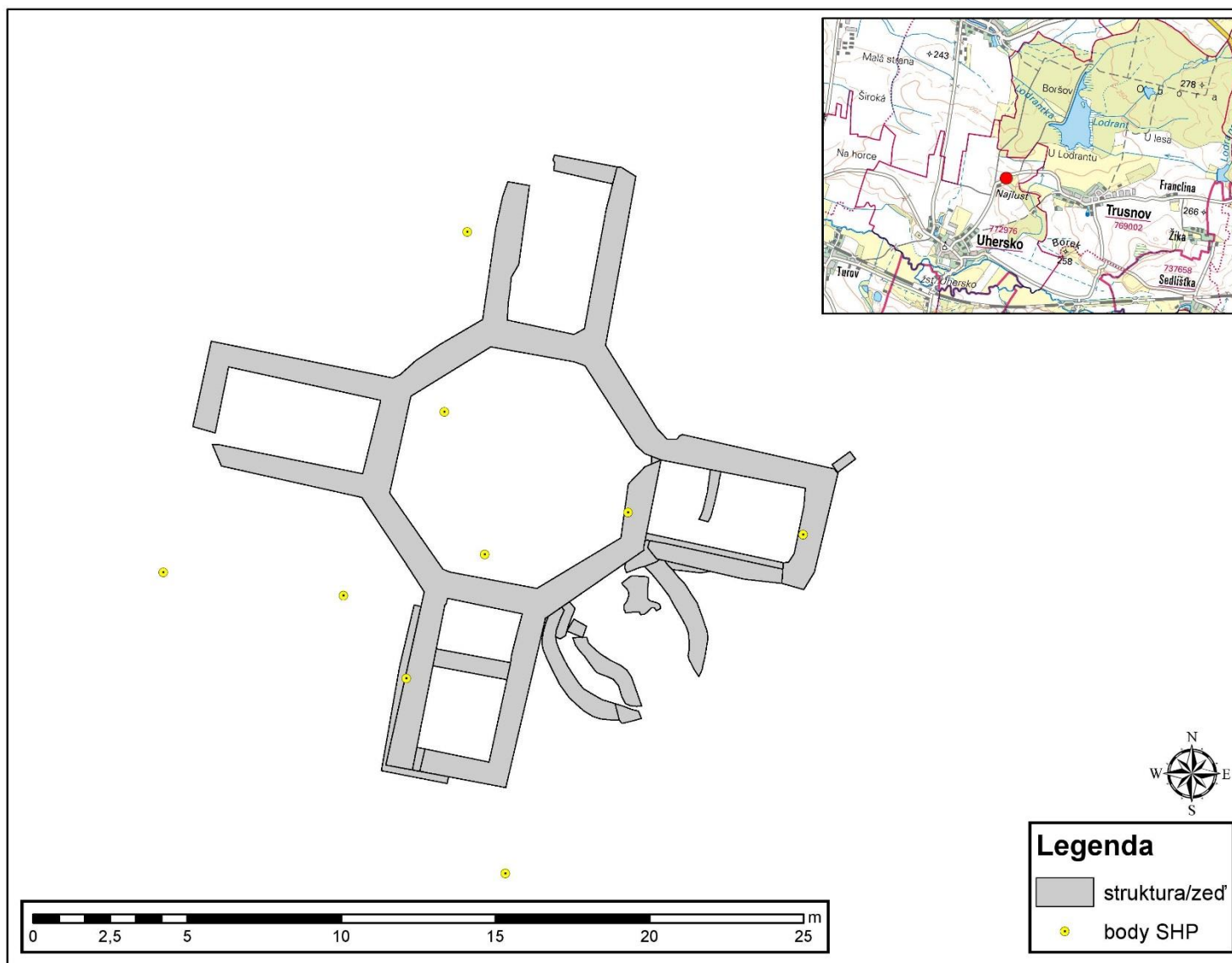
Obr. 3: Uhersko – „Neulust“. Detail lokalizace reliktů letohrádku na mapovém podkladu ZM 10 (M. Lanta, VČM Pardubice)

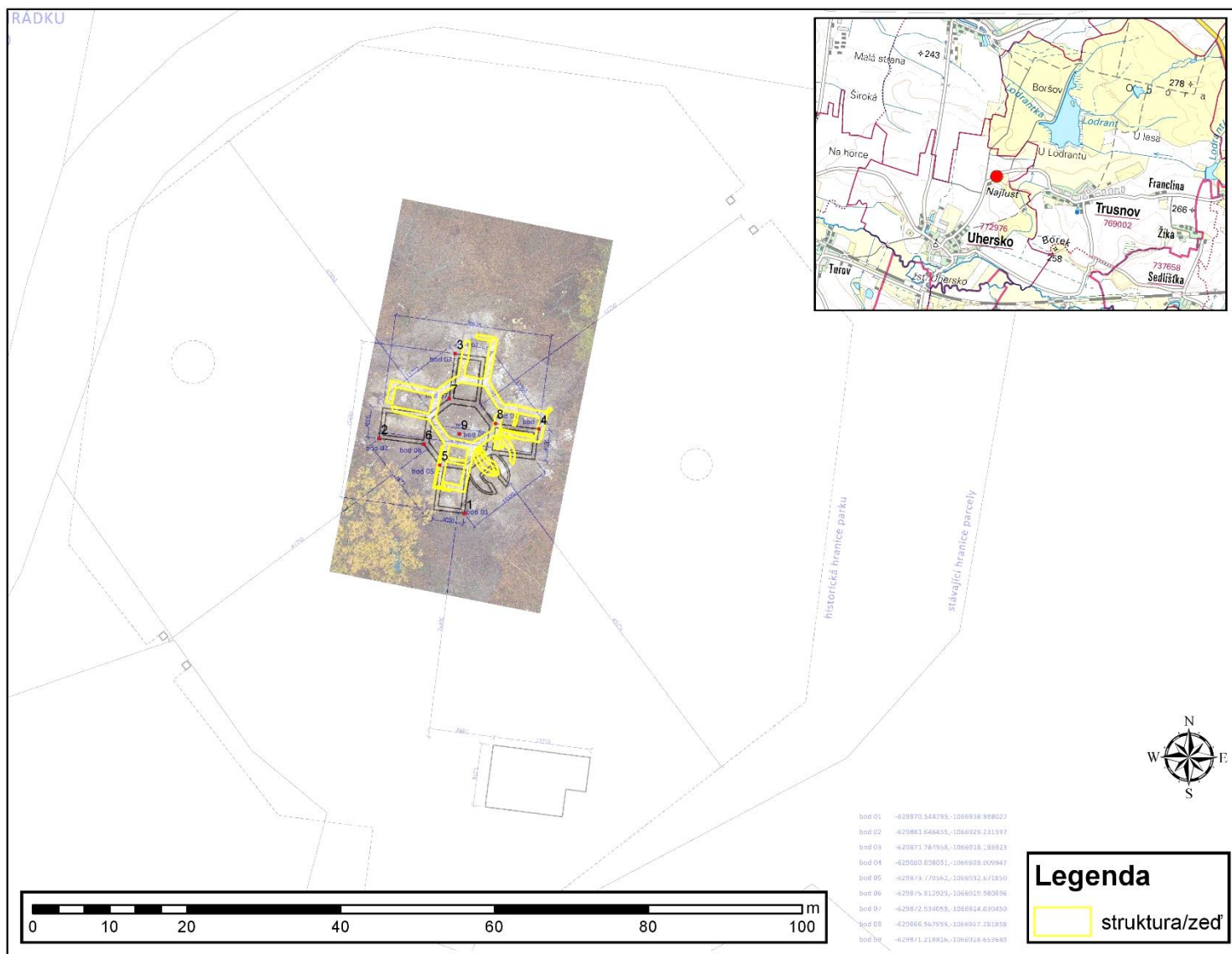
Obr. 4: Uhersko – „Neulust“. Detail lokalizace reliktů letohrádku na ortofotomapě (M. Lanta, VČM Pardubice)

Obr. 5: Uhersko – „Neulust“. Plánovaný záměr revitalizace areálu s turistickými přístřešky (SO-01, SO-02), odpočívadlem a torzální architekturou letohrádku.
Projektová dokumentace stavby.

Obr. 6: Uhersko – „Neulust“. Situace dochovaných reliktů základů stavby (M. Lanta, VČM Pardubice)

Obr. 7: Uhersko – „Neulust“. Porovnání lokalizace stavby dle SHP (Václavík 2016, 27) s reálně odkrytou terénní situací (M. Lanta, VČM Pardubice)

9.3 Soupis souřadnic S-JTSK

ID_bod	y	x	z	kod	popis
1	629874,590	1066935,610	260,810	SK-STR	struktura
2	629873,410	1066929,980	260,850	SK-STR	struktura
3	629873,300	1066930,030	260,860	SK-STR	struktura
4	629874,430	1066935,550	260,750	SK-STR	struktura
5	629872,480	1066935,890	260,820	SK-STR	struktura
6	629873,760	1066929,900	261,050	VB	vlíčovací bod
7	629875,120	1066935,750	261,080	VB	vlíčovací bod
8	629864,940	1066934,060	260,890	VB	vlíčovací bod
9	629866,500	1066931,830	260,910	VB	vlíčovací bod
10	629865,650	1066930,050	260,830	VB	vlíčovací bod
11	629868,690	1066931,360	260,930	VB	vlíčovací bod
12	629869,680	1066936,880	261,040	VB	vlíčovací bod
13	629871,390	1066931,800	261,210	VB	vlíčovací bod
14	629869,690	1066928,690	261,230	VB	vlíčovací bod
15	629872,620	1066925,430	261,170	VB	vlíčovací bod
16	629876,680	1066924,450	261,230	VB	vlíčovací bod
17	629881,790	1066925,880	261,180	VB	vlíčovací bod
18	629880,550	1066921,250	261,070	VB	vlíčovací bod
19	629874,520	1066922,340	261,340	VB	vlíčovací bod
20	629871,570	1066920,770	261,160	VB	vlíčovací bod
21	629869,260	1066919,680	261,430	VB	vlíčovací bod
22	629865,780	1066916,160	260,870	VB	vlíčovací bod
23	629870,450	1066913,740	261,060	VB	vlíčovací bod
24	629859,220	1066926,020	260,870	VB	vlíčovací bod
25	629860,130	1066929,440	261,060	VB	vlíčovací bod
26	629864,300	1066926,920	261,320	VB	vlíčovací bod
27	629865,360	1066924,290	260,950	VB	vlíčovací bod
28	629866,880	1066921,760	260,920	VB	vlíčovací bod
29	629866,110	1066924,290	261,030	NI	nivelace
30	629864,610	1066925,280	260,870	NI	nivelace
31	629860,240	1066926,240	260,860	NI	nivelace
32	629860,720	1066928,760	260,850	NI	nivelace
33	629861,200	1066929,670	260,200	NI	nivelace
34	629863,820	1066929,050	261,180	NI	nivelace
35	629863,710	1066928,520	260,760	NI	nivelace
36	629865,710	1066928,140	260,890	NI	nivelace
37	629866,280	1066928,630	260,970	NI	nivelace
38	629868,660	1066929,760	261,050	NI	nivelace
39	629871,490	1066929,820	261,090	NI	nivelace
40	629874,350	1066927,230	260,960	NI	nivelace
41	629874,490	1066925,450	260,990	NI	nivelace

42	629874,220	1066923,360	261,080	NI	nivelace
43	629877,370	1066922,990	263,370	NI	nivelace
44	629879,700	1066922,310	260,840	NI	nivelace
45	629879,610	1066925,510	260,770	NI	nivelace
46	629870,120	1066921,590	261,140	NI	nivelace
47	629870,420	1066918,520	260,280	NI	nivelace
48	629869,940	1066915,780	260,380	NI	nivelace
49	629866,790	1066916,260	260,610	NI	nivelace
50	629867,860	1066921,850	261,070	NI	nivelace
51	629868,430	1066921,440	260,140	NI	nivelace
52	629867,400	1066919,900	260,780	NI	nivelace
53	629865,100	1066929,790	261,000	NI	nivelace
54	629864,100	1066931,580	260,770	NI	nivelace
55	629865,100	1066933,500	260,620	NI	nivelace
56	629866,470	1066933,870	261,000	NI	nivelace
57	629863,900	1066926,910	261,080	NI	nivelace
58	629869,010	1066931,400	260,970	NI	nivelace
59	629868,130	1066931,300	261,090	NI	nivelace

9.4 Terénní fotografická dokumentace

Seznam použitých fotografií:

- **Obr. 8:** Stav před zahájením ZAV, pohled na centrální část objektu od JZ.
- **Obr. 9:** Stav před zahájením ZAV, pohled na centrální část objektu od JV.
- **Obr. 10:** Stav před zahájením ZAV, pohled na severní křídlo objektu od Z.
- **Obr. 11:** Stav před zahájením ZAV, pohled na východní křídlo objektu od SV. V popředí odtokový žlábek na dešťovou vodu *in situ*.
- **Obr. 12:** Stav před zahájením ZAV, deponie stavební suti s částí odtokového žlábků (označen šipkou).
- **Obr. 13:** Kolmý snímek objektu po začistění základového zdiva (svislá osa fotografie ve směru V-Z).
- **Obr. 14:** Kolmý snímek objektu po začistění základového zdiva (svislá osa fotografie ve směru V-Z).
- **Obr. 15:** Severní křídlo objektu po začistění, pohled od SV.
- **Obr. 16:** Základ venkovního schodiště objektu po začistění, pohled od JV.
- **Obr. 17:** Základ venkovního schodiště objektu po začistění, pohled od SZ.
- **Obr. 18:** Jižní křídlo objektu s odhalenou vnitřní příčkou po začistění, pohled od Z.
- **Obr. 19:** Jižní křídlo objektu po začistění, pohled od J.
- **Obr. 20:** Východní křídlo objektu s odhalenou vnitřní příčkou po začistění, pohled od S.
- **Obr. 21:** Východní křídlo objektu po začistění, pohled od V.
- **Obr. 22:** Jižní křídlo objektu po začistění, pohled od S (z centrální části).
- **Obr. 23:** Západní křídlo objektu po začistění, pohled od V (z centrální části).
- **Obr. 24:** Severní křídlo objektu po začistění, pohled od J (z centrální části).
- **Obr. 25:** Východní křídlo objektu po začistění, pohled od Z (z centrální části).
- **Obr. 26:** Ručně kopaná sondáž na základovou spáru obvodové zdi objektu, severní stěna centrálního oktogonálního sálu, pohled od S.
- **Obr. 27:** Detail napojení základu vnějšího schodiště k základovému zdivu jižního křídla a centrálního sálu objektu. Pohled od JV.
- **Obr. 28:** Detail průběhu základů a zbytku obvodového zdiva jižní poloviny venkovního schodiště objektu. Pohled od SZ.
- **Obr. 29:** Detail průběhu základů a zbytku obvodového zdiva jižní poloviny venkovního schodiště objektu. Pohled od SZ.
- **Obr. 30:** Detail napojení základu vnějšího schodiště k základovému zdivu východního křídla objektu. Pohled od V.
- **Obr. 31:** Detail odstupu pozůstatků vnitřní stěny obvodové zdi východního křídla objektu od svých základů pro položení dřevěné podlahy. Pohled od S.
- **Obr. 32:** Výkop základů pro turistický přístřešek při západním křídle objektu. Pohled od SZ.
- **Obr. 33:** Výkop základů pro turistický přístřešek při západním křídle objektu. Pohled od JZ.
- **Obr. 34:** Výkop základů pro turistické odpočívadlo situované JV od objektu letohrádku. Pohled od J.

Obr. 8: Uhersko – „Neulust“. Stav před zahájením ZAV, pohled na centrální část objektu od JZ.

Obr. 9: Uhersko – „Neulust“. Stav před zahájením ZAV, pohled na centrální část objektu od JV.

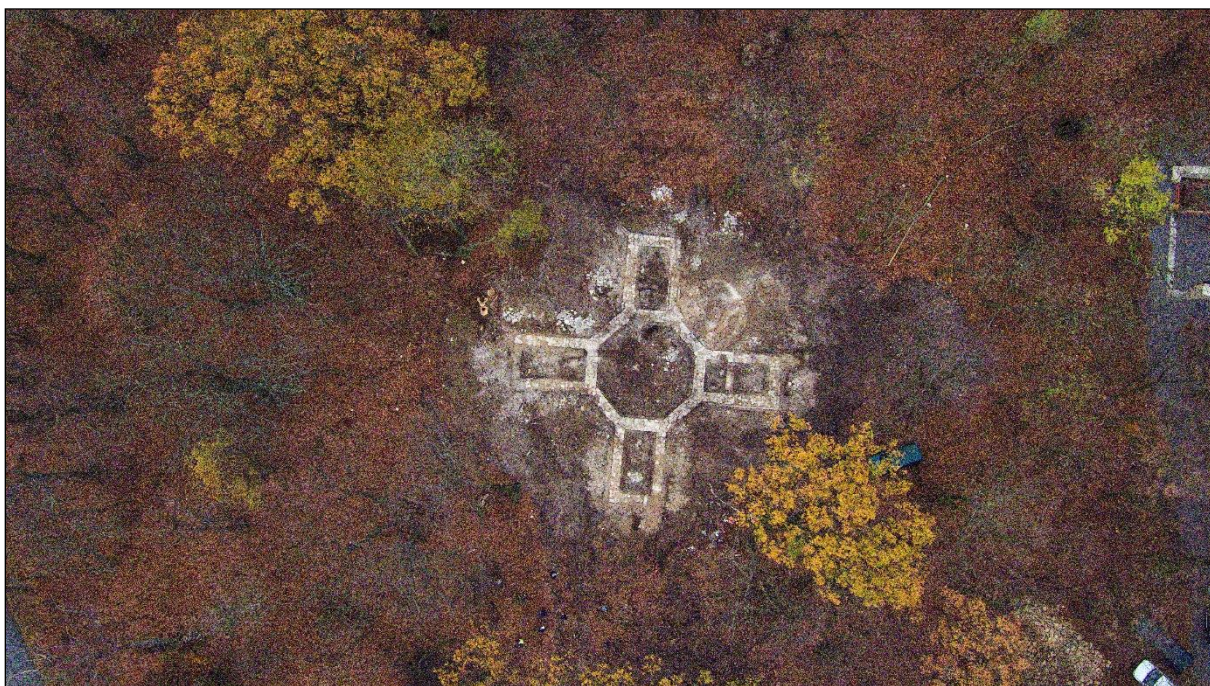
Obr. 10: Uhersko – „Neulust“. Stav před zahájením ZAV, pohled na severní křídlo objektu od Z.

Obr. 11: Uhersko – „Neulust“. Stav před zahájením ZAV, pohled na východní křídlo objektu od SV.
V popředí odtokový žlábek na dešťovou vodu *in situ*.

Obr. 12: Uhersko – „Neulust“. Stav před zahájením ZAV, deponie stavební sutě s částí odtokového žlábků (označen šipkou).

Obr. 13: Uhersko – „Neulust“. Kolmý snímek objektu po začištění základového zdiva (svislá osa fotografie ve směru V-Z).

Obr. 14: Uhersko – „Neulust“. Kolmý snímek objektu po začištění základového zdiva (svislá osa fotografie ve směru V-Z).

Obr. 15: Uhersko – „Neulust“. Severní křídlo objektu po začištění, pohled od SV.

Obr. 16: Uhersko – „Neulust“. Základ venkovního schodiště objektu po začištění, pohled od JV.

Obr. 17: Uhersko – „Neulust“. Základ venkovního schodiště objektu po začištění, pohled od SZ.

Obr. 18: Uhersko – „Neulust“. Jižní křídlo objektu s odhalenou vnitřní příčkou po začištění, pohled od Z.

Obr. 19: Uhersko – „Neulust“. Jižní křídlo objektu po začištění, pohled od J.

Obr. 20: Uhersko – „Neulust“. Východní křídlo objektu s odhalenou vnitřní příčkou po začištění, pohled od S.

Obr. 21: Uhersko – „Neulust“. Východní křídlo objektu po začištění, pohled od V.

Obr. 22: Uhersko – „Neulust“. Jižní křídlo objektu po začištění, pohled od S (z centrální části).

Obr. 23: Uhersko – „Neulust“. Západní křídlo objektu po začištění, pohled od V (z centrální části).

Obr. 24: Uhersko – „Neulust“. Severní křídlo objektu po začištění, pohled od J (z centrální části).

Obr. 25: Uhersko – „Neulust“. Východní křídlo objektu po začištění, pohled od Z (z centrální části).

Obr. 26: Uhersko – „Neulust“. Ručně kopaná sondáž na základovou spáru obvodové zdi objektu, severní stěna centrálního oktogonálního sálu, pohled od S.

Obr. 27: Uhersko – „Neulust“. Detail napojení základu vnějšího schodiště k základovému zdivu jižního křídla a centrálního sálu objektu. Pohled od JV.

Obr. 28: Uhersko – „Neulust“. Detail průběhu základů a zbytku obvodového zdiva jižní poloviny venkovního schodiště objektu. Pohled od SZ.

Obr. 29: Uhersko – „Neulust“. Detail průběhu základů a zbytku obvodového zdiva jižní poloviny venkovního schodiště objektu. Pohled od SZ.

Obr. 30: Uhersko – „Neulust“. Detail napojení základu vnějšího schodiště k základovému zdivu východního křídla objektu. Pohled od V.

Obr. 31: Uhersko – „Neulust“. Detail odstupu pozůstatků vnitřní stěny obvodové zdi východního křídla objektu od svých základů pro položení dřevěné podlahy. Pohled od S.

Obr. 32: Uhersko – „Neulust“. Výkop základů pro turistický přístřešek při západním křídle objektu. Pohled od SZ.

Obr. 33: Uhersko – „Neulust“. Výkop základů pro turistický přístřešek při západním křídle objektu. Pohled od JZ.

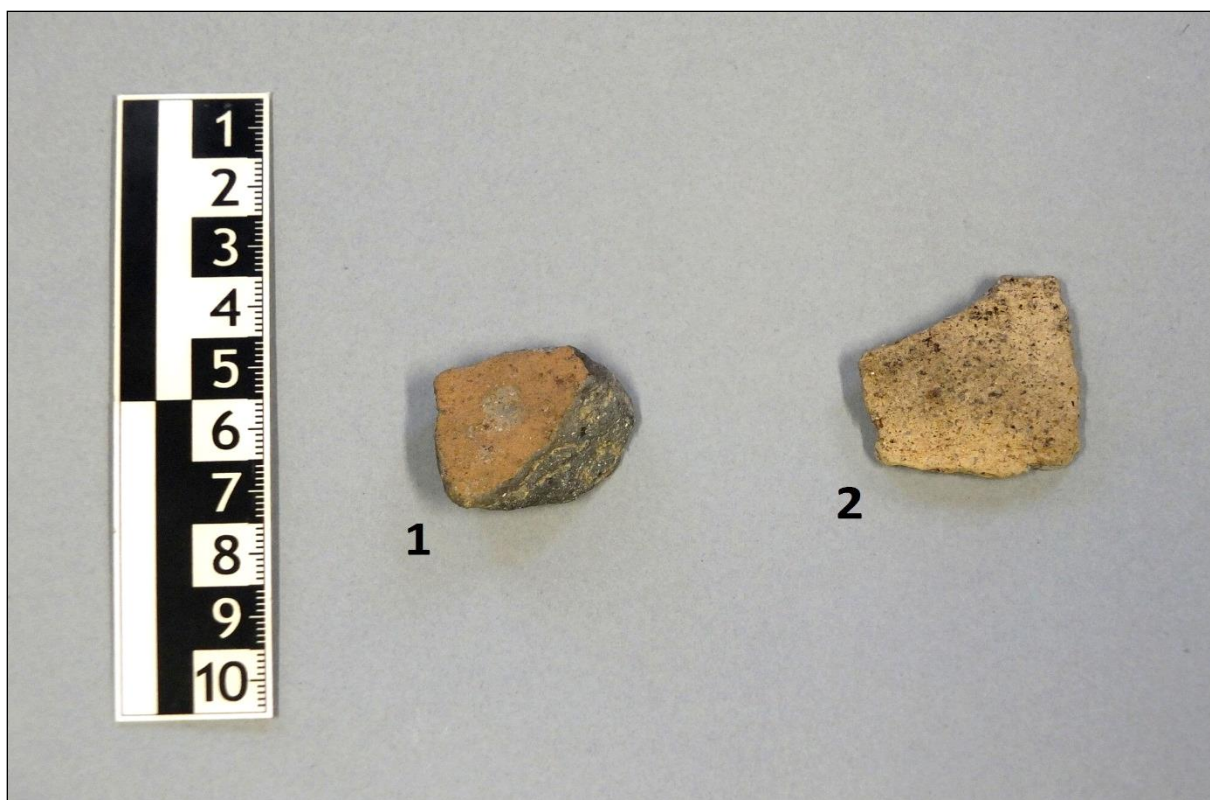

Obr. 34: Uhersko – „Neulust“. Výkop základů pro turistické odpočívadlo situované JV od objektu letohrádku. Pohled od J.

9.5 Fotografická dokumentace nálezů

Seznam použitých fotografií:

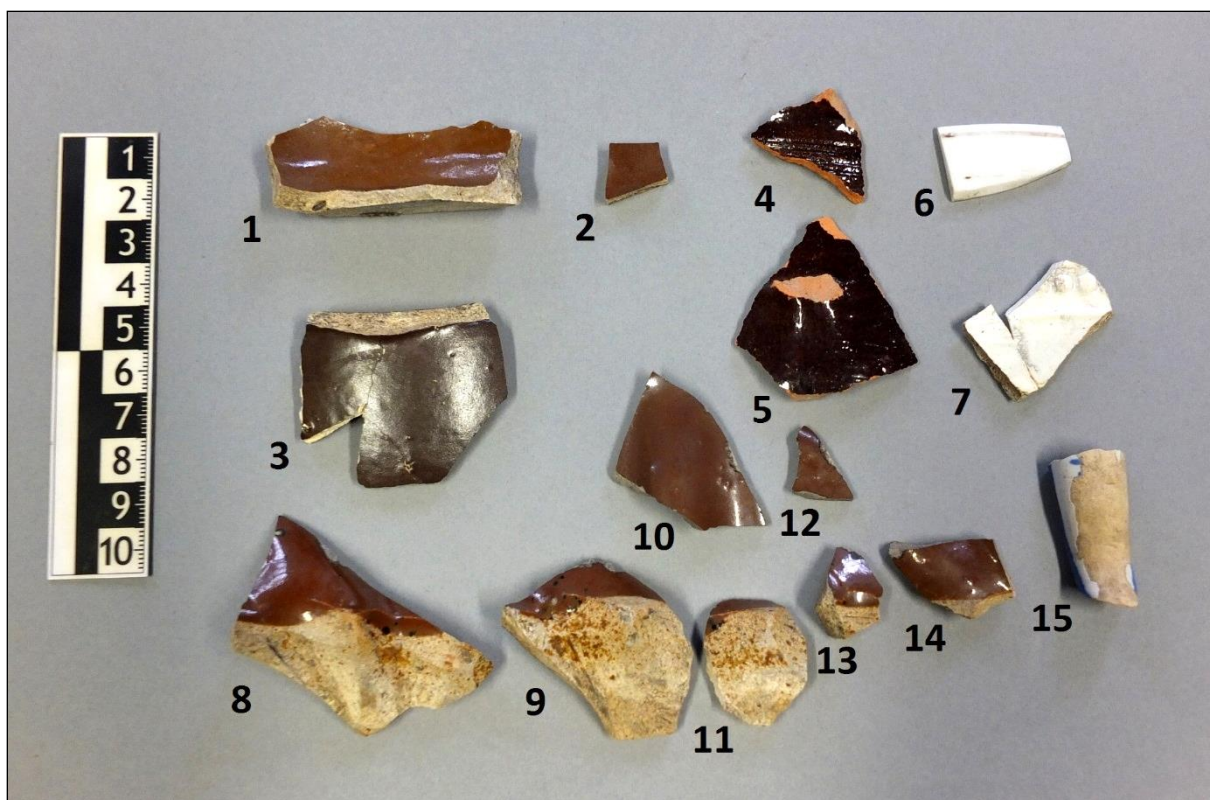
- **Obr. 35: Sáček č. 1:** keramika, vnější okolí východního křídla objektu. 1: mladší pravěk; 2: novověk.
- **Obr. 36: Sáček č. 2:** zlomek keramické dvojdílné dýmky, vnitřní (?) prostor jižního křídla objektu.
- **Obr. 37: Sáček č. 3:** keramika, vnitřní prostor jižního křídla objektu, novověk. 1-3, 8-14: kamenina; 4-5: glazovaná keramika; 6: porcelán; 7, 15: fajánsová keramika.
- **Obr. 38: Sáček č. 4:** zvířecí kost, vnitřní prostor jižního křídla objektu. Část distální epifýzy pravého humeru tura domácího (*Bos primigenitus f. taurus*).
- **Obr. 39: Sáček č. 5:** keramika, vnější okolí J křídla objektu, novověk. 1: kamenina; 2: porcelán; 3: stavební keramika.
- **Obr. 40: Sáček č. 6:** zvířecí kosti, vnější okolí J křídla objektu. 1: část žebra, velký savec (tur/kůň); 2: zlomek epifýzy, velký savec (tur/kůň); 3: část těla obratle, juvenilní střední savec (prase/pes/ovce apod.).
- **Obr. 41:** Torzo železného vratového šroubu (?), vnější okolí J křídla objektu. Skartováno.
- **Obr. 42:** Torza stavebních kování okenních rámců, vnitřní prostor jižního křídla objektu. Skartováno.
- **Obr. 43: Sáček č. 6:** zlomek vnitřní strany žebra s patrnými svislými záseky/zářezy (označeno šipkami).

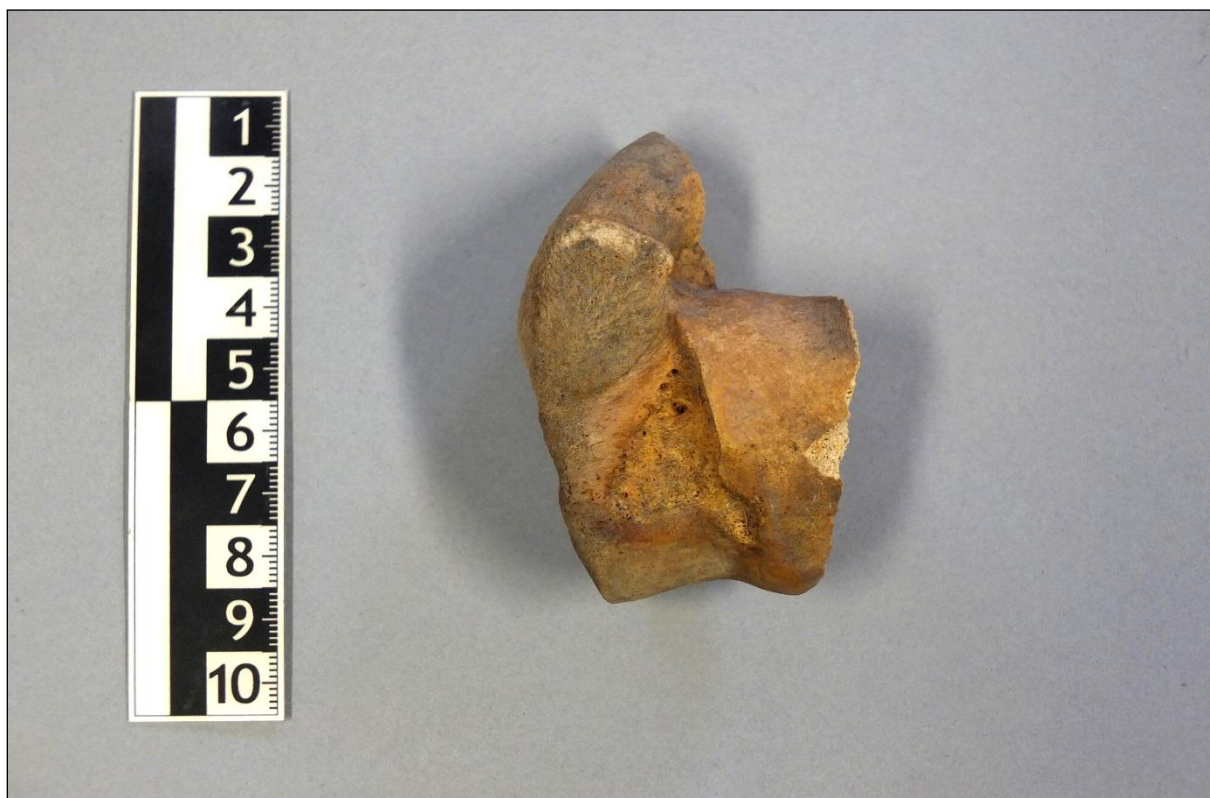
Obr. 35: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 1: keramika, vnější okolí východního křídla objektu. 1: mladší pravěk; 2: novověk.

Obr. 36: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 2: zlomek keramické dvojdílné dýmky, vnitřní (?) prostor jižního křídla objektu.

Obr. 37: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 3: keramika, vnitřní prostor jižního křídla objektu, novověk.
1-3, 8-14: kamenina; 4-5: glazovaná keramika; 6: porcelán; 7, 15: fajánsová keramika.

Obr. 38: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 4: zvířecí kost, vnitřní prostor jižního křídla objektu.
Část distální epifýzy pravého humeru **tura domácího** (*Bos primigenitus f. taurus*).

Obr. 39: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 5: keramika, vnější okolí J křídla objektu, novověk.
1: kamenina; 2: porcelán; 3: stavební keramika.

Obr. 40: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 6: zvířecí kosti, vnější okolí J křídla objektu. 1: část žebra, velký savec (tur/kůň); 2: zlomek epifyzy, velký savec (tur/kůň); 3: část těla obratle, juvenilní střední savec (prase/pes/ovce apod.).

Obr. 41: Uhersko – „Neulust“. Torzo železného vratového šroubu (?), vnější okolí J křídla objektu. Skartováno.

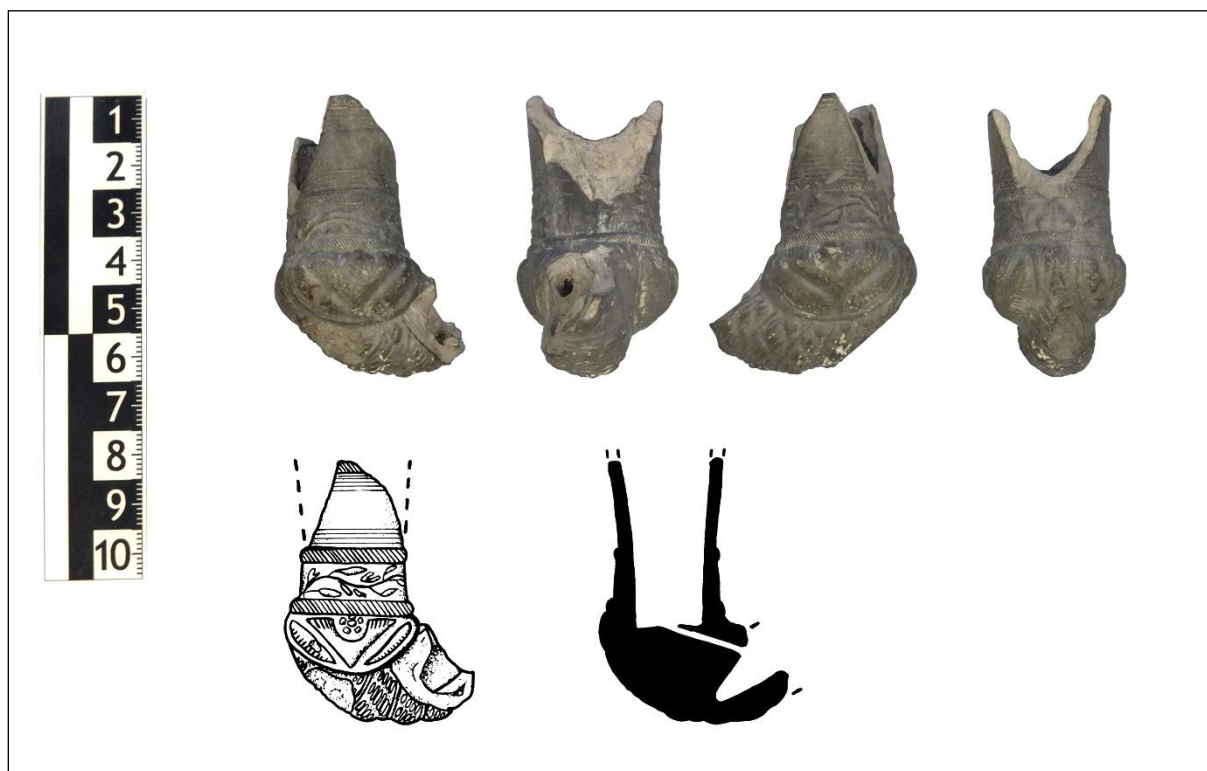

Obr. 42: Uhersko – „Neulust“. Torza stavebních kování okenních rámců, vnitřní prostor jižního křídla objektu. Skartováno.

Obr. 43: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 6: zlomek vnitřní strany žebra s patrnými svislými záseky/zářezy (označeno šipkami).

9.6 Kresebně-fotografická dokumentace vybraných nálezů

Tab. I: Uhersko – „Neulust“. Sáček č. 2: keramická dýmka, novověk (19. stol.)